

Verslag van een moeder, waarvan haar zoon de initiatie heeft ondergaan.

24 november 2007

Vandaag is Koen geïnitieerd. Een lange aanloop, vandaag was dan de dag. Naast Erik en Koen, Marc en Wouter, waren er Jos, de zweethutleider, en vijf andere mannen die zich hebben aangeboden om bij te dragen aan dit mooie ritueel. Ik ben ze dankbaar.

Op weg naar Epe reed Sankara mee, andere vragen, andere sfeer in de auto dan wanneer we met elkaar waren gegaan. Het begon eigenlijk al in de auto daardoor. We werden welkom geheten door Jos: "Dag Koen, het is een mooie dag om te sterven".

De opening deden we met de groep in een kring: we werden 'gesmudged', nieuwsgierige blikken van Koen en Wouter, de vier windrichtingen werden aangeroepen en we stemden af op elkaar en op de dag.

Vervolgens gingen de mannen aan de slag met het hakken van hout en het bedekken van de hut. Wij, de moeders, Yvonne en ik, en Anissa de begeleidster, gingen naar binnen voor ons eigen programma.

We startten met een trancereis: een reis naar binnen begeleid door vaste slagen op een trom. Lange tijd kwam er niets tot het voelde alsof mijn handen en onderarmen zweefden boven de grond, een heerlijk gevoel. Mijn vraag was wat ik nodig heb voor deze dag, dit ritueel. Humor en lichtheid, was het antwoord. Afscheid is het sterven van iets, maar ook een nieuw begin, een nieuwe start. Alles is altijd in beweging.

Na deze reis was de vraag of we bij de stenenceremonie aanwezig wilden zijn, hetgeen ons plan was toen we deze dag voorbereidden. We besloten dat het niet nodig was, wij hoefden onze moeder/vrouwenenergie niet mee de hut in te geven, dit is iets van de mannen, niet van ons.

We zijn onze verhalen over onze zonen aan elkaar gaan vertellen aan de hand van meegebrachte foto's, een eerbetoon aan al die jaren, aan mijn betrokken moederschap, aan de offers die ik heb gebracht (stoppen met werken omdat hij niet zonder mij kon), aan de intensieve jaren, en ik heb geen spijt.

Wat was het fijn om dit te doen, jezelf erkennen in het bijzijn van andere vrouwen. Hierna zijn we buiten een labyrint gaan bouwen op een hobbelige bladergrond, met takken en bloemen, kruip door sluip door, het was een uitdaging op dit stuk grond een zichtbaar labyrint te bouwen zoals onze jaren met onze zonen ook een uitdaging waren voor ons moederschap. Het labyrint als levensweg.

Toen was het tijd voor de afscheidsceremonie rond het vuur voordat de mannen en zonen de zweethut in zouden gaan. In badjas en selendang stonden ze in een kring ons op te wachten. Eerst waren Yvonne en Wouter aan de beurt, omdat Wouter ouder is dan Koen.

Daarna kreeg ik het woord. "Lieve Koen, je was een wonder toen je geboren werd. Ik heb van je genoten, ik geniet nog van je en hoop dat nog lang te kunnen doen. Naast mijn zoon zet je nu ook de stap om een man te worden en ik nodig je uit om, als ik je teveel bemoeder, mij daar op een liefdevolle wijze op te wijzen. Ik zie ernaar uit om je de komende jaren verder te zien groeien". We kregen allebei een uiteinde van hetzelfde rode lint dat we tegen onze buik moesten houden, en ieder aan een kant van het vuur liepen we erlangs zodat het vuur het lint in tweeën brandde. De zonen gingen met hun vaders de hut in, de andere mannen volgden. Met onze ogen bedankten we ze voor hun aanwezigheid en ondersteuning van dit proces.

Opluchting bij Yvonne ('nu mogen de mannen gaan zorgen'), tranen bij mij, om het afscheid van het kleine jongetje waar ik zo voor heb gezorgd, tranen ook van ontroering, van dankbaarheid voor dit moment.

Yvonne en ik zijn wat gaan lunchen terwijl Anissa het labyrint mooi maakte met bloemen en waxinelichtjes.

Een paar keer heb ik het labyrint gelopen, iedere keer voelt het weer als thuiskomen als ik het loop. De eerste keer voelde ik een enorme behoefte om het labyrint te lopen voor

alle moeders die dit ritueel niet kunnen, willen of durven doen. Eén met de moeders van de wereld die hun zonen loslaten, hun eigen weg laten bewandelen. Het voelt als een soort volwassen moederschap, hoewel ik dat woord nauwelijks in mijn mond/pen durf te nemen omdat het zo aanmatigend kan klinken, alsof ik niet nog steeds blunders bega bij mijn zonen. Ik neuriede het lied:

We are sisters on a journey, singing now as one. Remembering the ancient ways of women and their wisdom of women and their wisdom. We are sisters on a journey, singing now as one. Shining through the darkest night the healing has begun, begun, the healing has begun.

De tweede keer liep ik het voor mezelf, mijn pad met Koen tot nu toe, en weer terug, terwijl Anissa op de udu speelde, een aards en vrouwelijk instrument. Het werd steeds donkerder, de takken en bloemen waren haast niet meer te zien, alleen de lichtjes nog.

Toen maakten we ons op om te vertrekken, voor de mannen uit de hut kwamen, terug naar Den Haag, waar we met z'n drieën hebben gegeten en nagepraat.

Nabereiding.

Carla Rosseels schrijft in haar boek over rituelen: "Een ritueel kun je van te voren nooit te strak vormgeven. Een ritueel groeit op het moment zelf. Daar ontleent het ook zijn geladenheid aan". Wij vrouwen hadden van te voren over de dag gesproken en op de momenten zelf kozen we soms toch voor iets anders, omdat dat beter voelde.

Mijn (overleden) moeder was ook aanwezig die dag; ik voelde haar al in de auto, bij de opening, een soort nieuwsgierigheid naar wat ik aan het doen was. Ik ben benieuwd of Erik en Koen mijn vader nog hebben uitgenodigd in de hut.

Er waren zulke mooie momenten:

Het smudgen, de nieuwsgierige blik van Koen en Wouter

Het delen over onze zonen

Het altaar bij de zweethut waar de mannen hun krachtvoorwerp neerlegden of aan hingen

De mannen die voor ze de hut ingingen ons als moeders bedankten

De bloemen en de lichtjes in het labrynt, vrouwelijkheid en lichtheid.

Het feit dat sommige mannen ook zonen hebben in de leeftijd van Koen en Wouter met wie ze dit ritueel op dit moment niet doen en tóch komen om het proces van andere zonen te ondersteunen, ontroerde me zeer.

Het rode lint, dat we tegen onze buik mochten houden i.p.v. omknopen waar eerder sprake van was. Dit voelde veel beter.

Het gevoel van pionieren, oude rituelen in een eigentijdse vorm in het westen brengen, gevoel van trots ook.

Het was goed, èn pijnlijk èn bevrijdend.
Kuipéri

Marion